

DE MEDAILLES EN PENNINGEN VAN DE H. PATER DAMIAAN (AANVULLING ^[1])

LUC VAN EECKHOUDT

BIJ HET TER PERSE GAAN VAN HET VORIG JAARBOEK meldde men mij dat de Congregatie van de Heilige Harten te Rome een nieuwe Damiaan-medaille verspreidde (met Latijns opschrift), gebaseerd op de officiële medaille van de Heiligverklaring, maar aangevuld met een kleine reliek in een venstertje er achteraan ingewerkt. Deze nieuwe medaille werd vervaardigd in twee verschillende groottes, beide kleiner dan de officiële zilveren medaille van de Heiligverklaring ^[2].

Fig. 1 (schaal 150%)

- A_v Buste van Pater Damiaan met hoed
Bovenaan : **SANCTUS DAMIANUS DE MOLOKAI SS.CC.**; onderaan :
CANONIZATIO ROMAE 11.10.2009
- R_v Afbeelding van het Sint-Philomenakerkje en twee harten, waarop in het midden van deze medaille een ronde verhoging werd aangebracht waarin een stukje stof achter een rode doorschijnende substantie vast zit.
Randschrift : **Congregatio Sacrorum Cordium Iesu et Mariae**
- # 22 mm, met oogje 25 mm.

^[1] Deze bijdrage is een aanvulling op Luc VAN EECKHOUDT, *De medailles en penningen van de H. Pater Damiaan...*, in *JEGMP* 2010, p. 207-242.

^[2] Luc VAN EECKHOUDT, *op. cit.*, p. 238, nr. 16b (# 35 mm).

De nieuwe medailles hebben een tekst in het Latijn, zodat ze overal ter wereld kunnen verspreid worden.

Fig. 2 (schaal 150%)

- A_v Als vorig stuk
- R_v Als vorig stuk, doch de ronde verhoging is even groot als bij de vorige medaille, zodat van de afbeelding van het kerkje en de harten nog weinig zichtbaar blijft.
- # 18 mm, met oogje 21 mm.

Fig. 3 (schaal 150%)

Dit jaar (2011) verscheen er een nieuwe portretmedaille, rechthoekig, met zowel op de voor- als op de keerzijde een foto in sepia van de Heilige P. Damiaan, in een vergulde lijst. Deze foto-medaille is keurig afgewerkt.

- A_v Foto van P. Damiaan met hoed uit 1889.
Onderaan P. Damián 1889

R₇ Foto van P. Damiaan als jongeling in 1873.

Onderaan P. **Damián** 1873

17 × 23 mm (met oogje 27 mm hoog).

Laurent-Joseph Hart (1810-1860) is één van onze schitterendste graveurs die het ambacht op onnavolgbare wijze beoefende. Misschien is hij wel onze beste portrettist van de 19de eeuw. Op het einde van zijn loopbaan had hij zelfs zijn eigen atelier (firma), waar op quasi-industriële wijze medailles werden vervaardigd (voor gemeenten, sportverenigingen, ...) [3]. Het portret van Leopold II, getekend H. FT. (*Hart fecit*), komt uit dit atelier dat door zijn erfgenamen werd verdergezet en dat functioneerde tot in 1974. De medaille voor de inhuldiging van het standbeeld van P. Damiaan te Leuven (1894) [4] is dus niet van Hart zelf doch van zijn atelier.

P. Damiaan is een heilige van alle tijden. Steeds zullen nieuwe devotionalia het licht zien. Het is wel merkwaardig voor onze tijd dat van de nieuwe heilige Damiaan reeds zo'n rijke en veelzijdige reeks nieuwe medailles werd vervaardigd. Ik wil ook nog even aanhalen dat in de Verenigde Staten van Amerika, en vooral in Hawaï, meerdere medailles werden uitgegeven die in onze bijdrage, die Europa beslaat, niet zijn opgenomen. Patrick Boland heeft hiervan een lijst opgemaakt in 1994 [5]. Heel bijzonder zijn de *rowlers*, dit zijn oude munten die overreden zijn tot een lange ovale platgedrukte schijf waarin dan een beeltenis van Pater Damiaan werd aangebracht (typisch Amerikaans). Via internet kunnen we deze wel opsporen.

ERRATUM

In ons vorig Damiaan-artikel is er bij nummer 10.c (p. 231) een fout ingeslopen. Deze medaille uit 1994 is niet gecreëerd door Luc Luyckx maar wel door Jan Keustermans, wiens logo **Ja.ke** (afkorting van zijn naam) leesbaar is onder de buste van P. Damiaan (A₇). Wel sloeg de Koninklijke Munt in 1995, voor rekening van de firma *International Numismatic Management*, een penning van de hand van Luc Luyckx n.a.v. de zaligverklaring van Pater Damiaan te Koekelberg, met diens hoofd op de voorzijde, en op de keerzijde Paus Johannes Paulus II.

[3] Cécile ARNOULD, *De l'esquisse au burin : quelques dessins de Laurent-Joseph Hart, graveur à Bruxelles*, in *RBN CLVII* (2011), p. 229-266.

[4] Luc VAN EECKHOUDT, *op. cit.*, p. 213, nr. 1.

[5] Patrick BOLAND, *Father Damien – Medals and Related Items*, Kaneole, ca. 1994 (draft).